

Couwenhoven 4612, 3703 EM Zeist. Telefoon 030-6958618;
e-mail: werkgroep@natuurlijkzeist-west.nl

Inspreekreactie Ronde Tafel 12 december 2019 Procesvoorstel Omgevingsvisie

Geachte raadsleden,

Goed dat er een procesvoorstel ligt dat een overzicht biedt van de invoeringsstappen. Het voorstel roept nog wel de nodige vragen op.

Wat wordt gepresenteerd als werkversie, een soort oefenversie voor de Omgevingsvisie, is, als je het raadsvoorstel verder leest, de definitieve versie van de Omgevingsvisie. Want na vaststelling van deze 'werkversie' volgen geen verdere stappen. Waarom dit als werkversie omschreven? En waarom ook zo'n haast als de Omgevingsvisie er verplicht pas per 2024 moet zijn. Haast, met als kans op ongelukken met een werkversie die leidt tot dingen die niemand wil. Want het is "Ja, mits". Dus goede kaders zijn van groot belang. Daar hebben we in Zeist al diverse voorbeelden van.

Het procesvoorstel geeft aan hoe er kaders voor het ruimtelijk beleid komen. Maar ook voor het afgeven van vergunningen. Beide raken bijna elke Zeistenaar.

Voor dit procesvoorstel wat nu voor ligt is geen inspraak geregeld anders dan deze Ronde Tafel. Hoe weten de burgers van Zeist dat dit stappenplan volgende maand door u wordt vastgesteld en hoe wordt hun mening gevraagd over de manier waarop u het gaat aanpakken. Bijvoorbeeld de keuze die wordt geschetst voor een "explorerende invoeringsstrategie". Wat vinden de burgers van deze keuze? Zijn ze hierover geraadpleegd? Wat gaat het betekenen voor hen? Ik mis bij dit raadsvoorstel de uitvoering van uw motie "Transparante burgerparticipatie" van 4 december 2018 (bij raadsvoorstel 18RV080). Inhoudende dat elk daarvoor in aanmerking komend raadsvoorstel van een duidelijke participatie-opzet wordt voorzien.

Staat de keuze voor een behoudende of explorerende strategie nog ter discussie?

Vragen over de stappen

V1 **Inventarisaties.** Wie stelt de inventarisaties vast? Het zijn ook keuzen wat je wel en niet opneemt en welke aandacht dat krijgt. Is hier inspraak over? Zijn externe partnerorganisaties bijvoorbeeld ook de duurzame initiatieven van Samen Duurzaam Zeist? Bepaalt de raad wie de externe partnerorganisaties zijn of ziet de raad erop toe dat iedereen aan bod komt? Is er een lijst? Dus hoe wordt de samenleving hierbij betrokken?

- V2 **Bouwstenen uit de Maaltijd van Zeist:** Is er terugkoppeling naar de aanbrengrers en belanghebbenden over de verwoording? Dialoog tussen burgers over de inbreng van medeburgers? Verder, hoe vul je een ontbrekende dimensie in? In het kader van de Maaltijd van Zeist wordt gevraagd naar de meningen van burgers. Maar als niemand weet van een keuzemogelijkheid voor een explorerende of behoudende strategie voor de Omgevingsvisie, kun je daar ook je mening niet over geven. Kortom informatie aan de samenleving is ook belangrijk. Ook uitleg wat het belang is.
- V3 **Kaderstelling door de raad over de participatie van de samenleving in ontbrekende bouwstenen.** Vragen:
 Komt hiervoor een apart raadsvoorstel of is dit kaderstelling opgenomen in het dit Procesvoorstel?
 Waarom geen kaderstelling voorafgaand aan de stappen V1 en V2? Zie de vragen.
 Waarom alleen participatie over ontbrekende bouwstenen?
 Eindbeeld van de inhoud van de omgevingsvisie door de raad: het is belangrijk hierover ook informatie uit de samenleving op te halen. Wat zijn de wensen uit de samenleving over het eindbeeld.
- V4 **Concept mengpaneel testen.** Belangrijk. Waarom vindt deze test nu al plaats? Wijkvisie en kaderstelling van de raad raad over de dilemma's beïnvloeden het mengpaneel. Hoort na V6. Test met partnerorganisaties. Wie bepaalt wie dat zijn? Zie V1.
- V5 **Wijkgesprekken.** Waarom vinden deze niet bij V1 plaats? Hoort dit bij ambities en het DNA van Zeist? En hoe met wijken die geen wijkvisie hebben? Wie zorgt dat de kwaliteiten van deze wijk worden beschermd?
- V6 **Raadsbrede bijeenkomst over dilemma's.** *Ontwerpvisie* staat er cursief en tussen haakjes bij. Die ligt er dan kennelijk al. Waarom geen **samenleving brede bijeenkomsten** over de dilemma's zoals bij de Structuurvisie? En zoals in andere gemeenten.
- V7 **Afronding van de participatie.** Maar is dit niet te vroeg? Ontwerp en vaststelling door de raad volgen nog in een proces van enkele maanden. Bij de **stappen V8 tot en met V10** is participatie niet meer de orde? Maar juist hoe je iets opschrijft, hoe het precies verwoord, bepaalt heel het "Ja, mits" in het omgevingsrecht. Dit zijn juist de momenten dat een optimale participatie van groot belang is.

Stappen P1 tot en met D6

Hier mis ik ook een visie op participatie. Pilots met een omgevingsplan of verordening kunnen grote impact voor burgers of waarden hebben.

Voorstel

Om de informatie aan en de participatie uit de samenleving vorm te geven wil ik oproepen om de kortst mogelijke termijn een klankbordgroep van wijk- en waardenorganisaties te vormen die bij de verschillende stappen in het proces raad en college kunnen voeden over de wijze waarop de samenleving bij de verschillende stappen inbreng kan hebben. Met nadrukkelijk ook aandachtspunten de wijken die niet zijn vertegenwoordigd.

Ernest Schuler
 0649876043
 e.schuler@natuurlijkzeist-west.nl

Motie is aangenomen met in achtname van de kanttekening dat de fractie van NieuwDemocratischZeist geacht wordt tegen te hebben gestemd

Motie: Transparante burgerparticipatie

De gemeenteraad in vergadering bijeen op 4 december 2018 behandelende het raadsvoorstel Maaltijd van Zeist (18RV080)

Overwegende dat:

- In de gemeente Zeist met de Maaltijd van Zeist op een innovatieve manier een belangrijke stap voorwaarts is gezet in het betrekken van inwoners bij het concreet invullen van het Hoofdlijnenakkoord;
- Daarnaast zeer wenselijk is dat vanaf heden bij het opstellen van de kaders voor ieder nieuw raadsvoorstel op de meest geëigende maar ook zo groot mogelijke wijze invulling wordt gegeven aan de burgerparticipatie;
- In het Raadsvoorstel De Maaltijd van Zeist (18RV080) in de paragraaf '1. Goed bestuur in een betrokken samenleving' wordt gesteld dat *'(Ook) communicatie over participatieprocessen soms ervaren wordt als onduidelijk'*;
- Dit kan worden voorkomen door in de kaderstelling de beoogde burgerparticipatie goed te beschrijven, en vervolgens ook in overeenstemming daarmee te werken. Ook voor de relatie 'gemeente' – inwoners is dit van groot belang.
- Er ook (vooral technische) Raadsvoorstellen zijn waar burgerparticipatie niet (altijd) aan de orde is;
- De Nationaal ombudsman een 'Participatiewijzer' heeft opgesteld (zie Bijlage en https://www.nationaleombudsman.nl/system/files/infomateriaal/participatiewijzer_februari_2014.pdf), bedoeld om aan het proces van Burgerparticipatie goed inhoud en vorm te geven;

Verzoekt het college:

- In de toekomst bij het opstellen van de kaders voor nieuwe (daartoe geëigende) Raadsvoorstellen, nota's en visies transparant te beschrijven op welke manier de burgerparticipatie, overeenkomstig deze Participatiewijzer (dan wel andere, vergelijkbare bronnen), zal plaatsvinden en vervolgens in overeenstemming hiermee te werken;
- De gemeenteraad en de samenleving direct daarna te informeren tot welke manier van burgerparticipatie waartoe is besloten.

En gaat over tot de orde van de dag.

Pieter Verolme

ChristenUnie/SGP

Bijlage: Participatiewijzer

Bijlage: Participatiewijzer

Inleiding

Burgerparticipatie omvat alle methoden om burgers bij gemeentelijk beleid te betrekken. Het gaat daarbij zowel om de inbreng van burgers op het moment dat er nog beleidsruimte is als om de wettelijke inspraakprocedure.

Burgerparticipatie kent veel verschijningsvormen, variërend van het verstrekken van informatie aan burgers, het raadplegen van burgers, het vragen van advies aan burgers, burgers die samen met de gemeente beslissen tot – de meest vergaande vorm – burgers die zelf beslissen.

Ook de wettelijke inspraakprocedure is een vorm van burgerparticipatie. Welke vorm een gemeente ook kiest, de Nationale ombudsman vindt het belangrijk dat er altijd sprake is van zorgvuldige, en daarmee behoorlijke participatie.

Deze Participatiewijzer geeft een overzicht van tien belangrijke spelregels voor behoorlijke participatie. Deze spelregels zijn een handreiking voor zowel gemeente als burger, om deze behoorlijke participatie in de dagelijkse praktijk in te vullen.

Voor de Nationale ombudsman zijn de spelregels het kader waaraan hij in concrete gevallen de behoorlijke burgerparticipatie kan toetsen. De spelregels zijn geen aanvullende rechtsregels waarop burgers zich voor de rechter kunnen beroepen.

Wat is behoorlijke participatie?

In een behoorlijk participatieproces zijn de volgende drie belangrijke elementen te onderscheiden:

- Het is van belang dat bij de voorbereiding goed wordt nagedacht over de vorm van participatie die wordt gekozen: maak heldere keuzen vooraf.
- De gemeente moet ook echt geïnteresseerd zijn in en waarde hechten aan de bijdrage van de burger: zorg voor een constructieve houding.
- Een goede informatievoorziening tijdens het hele participatieproces is cruciaal voor het welslagen ervan: zorg voor actieve en adequate informatieverstrekking.

Heldere keuzen vooraf

- 1 De gemeente motiveert of en zo ja hoe ze burgers betrekt bij beleids- en besluitvorming. Criteria daarbij zijn: heeft het invloed op de leefomgeving en is er ruimte voor participatie. Deze motivering maakt de gemeente desgevraagd kenbaar.
- 2 De gemeente maakt participatie een vast onderdeel van het politieke en bestuurlijke besluitvormingstraject.
- 3 De gemeente gaat zeer terughoudend om met de mogelijkheid participatie te beperken vanwege het algemeen belang. Kiest de gemeente er toch voor burgerparticipatie te beperken dan moet ze deze keuze motiveren.
- 4 De gemeente bepaalt, voordat het participatietraject van start gaat, welke rol de burger krijgt:
 - meebeslissen;
 - coproduceren;
 - adviseren;
 - raadplegen;
 - informeren.
- 5 De gemeente zorgt voor een zorgvuldig vormgegeven participatieproces. Dit betekent dat de gemeente expliciet maakt:
 - welk onderwerp ter discussie staat;
 - wie ze bij de beleids-/besluitvorming betreft, dus wie de belanghebbenden zijn;
 - op welke wijze ze het participatieproces inricht, zo mogelijk in overleg met de belanghebbenden;
 - op welke wijze ze de burger het best kan bereiken, bijvoorbeeld per brief, via de media of thuisbezoek. Voor welke wijze ze kiest is mede afhankelijk van de rol die de burger heeft gekregen in het participatieproces.

Constructieve houding

- 6 De gemeente is oprecht geïnteresseerd in hetgeen burgers naar voren brengen en laat dat merken in woord en daad. Van burgers mag een constructieve bijdrage worden verwacht.
- 7 De gemeente weegt de inbreng van burgers mee in de uiteindelijke beslissing en maakt dat zichtbaar.
- 8 De gemeente levert extra inspanning om alle belanghebbenden actief te betrekken, dus ook degenen die zich niet meteen in eerste instantie zelf aanmelden.

Informatieverstrekking

- 9 De gemeente informeert de burger tijdig en volledig over het onderwerp van participatie, hun rol en de manier waarop het participatieproces vorm krijgt.
- 10 De gemeente informeert burgers gedurende het participatietraject regelmatig over wat er gebeurt met hun inbreng. De inbreng van burgers wordt schriftelijk vastgelegd. De gemeente informeert burgers ook over lang stilliggen, uitstel of wijziging van voornemens of plannen van de gemeente. De gemeente motiveert haar besluit waarbij ze aandacht besteedt aan de door burgers naar voren gebrachte (tegen)argumenten.

Participatiewijzer

Tien spelregels voor behoorlijk omgaan met inbreng en inspraak van burgers

Deze Participatiewijzer behoort bij het rapport 'We geven het de inspraak in' (rapport 2009/184) van 17 september 2009 van de Nationale ombudsman. Het rapport kunt u raadplegen op www.nationaleombudsman.nl of opvragen via de afdeling Communicatie van de Nationale ombudsman, (070) 356 36 79.

De Nationale ombudsman
Postbus 95122
2509 AC Den Haag
Telefoon (070) 356 35 63
www.nationaleombudsman.nl

februari 2014